UZASADNIENIE do uchwały Nr LVII/481/2018
Rady Miasta Marki z dnia 31 stycznia 2018 roku w sprawie uchwalenia
Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki lata 2018 – 2021
z perspektywą na lata 2022-2025

DOKUMENT UZUPEŁNIAJĄCY DO:

Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025

Marki, 2018r.

Dokument zawiera:

I. **Uzasadnienie** zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.[1]

II. **Podsumowanie** zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. opinie właściwych organów;
3. zgłoszone uwagi i wnioski;
4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.[2]

Przedmiotowe opracowanie jest dokumentem uzupełniającym do „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022-2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025".

Niniejszy dokument uwzględnia wymagania zawarte w art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1405 ze zm.) tj.: *„Organ opracowujący projekt dokumentu wymagającego udziału społeczeństwa podaje do publicznej wiadomości informację o przyjęciu dokumentu i o możliwościach zapoznania się z jego treścią oraz:*

- ***uzasadnieniem** zawierającym informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa;*
- ***podsumowaniem** zawierającym uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:*
  - *ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;*
  - *opinie właściwych organów (RDOŚ, PWIS)*
  - *zgłoszone uwagi i wnioski;*
  - *wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;*
  - *propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu."*

[1] Zgodnie z art. 42 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2017 r., poz. 1405 ze zm.)
[2] Zgodnie z art. 55 ust. 3 ww. ustawy.

I. Uzasadnienie zawierające informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa

Zgodnie z art. 30 w związku z art. 39 ust. 1 oraz art. 54 ust. 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko oraz art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 519, ze zm.) Burmistrz Miasta Marki, obwieszczeniem z dnia 16 listopada 2017 roku, zawiadomił o rozpoczęciu procedury udziału społeczeństwa w pracach nad projektem pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025".

Projekt „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko Programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025" wyłożony był do publicznego wglądu:

- w Wydziale Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Urzędu Miasta Marki, 05-270 Marki, Al. Marsz. J. Piłsudskiego 95, w godzinach pracy Urzędu, w pokoju nr 4;
- na stronach internetowych: Urzędu Miasta Marki www.marki.pl oraz na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej www.bip.marki.pl.

W ramach udziału społeczeństwa, wszyscy zainteresowani, mogli zapoznać się z treścią projektu, a także składać uwagi i wnioski do ww. dokumentu w terminie od 16 listopada 2017 roku do dnia 15 grudnia 2017 roku pocztą na adres: Urząd Miasta Marki, Al. Piłsudskiego 95, 05-270 Marki, osobiście w siedzibie Urzędu Miasta Marki, Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej pokój nr 4 oraz drogą mailową na adres e-mail: srodowisko@marki.pl i projekty@ekolog.pl.

Do Urzędu Miasta Marki, w czasie trwania konsultacji społecznych, nie wpłynęły jakiekolwiek uwagi do projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025".

II. Podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

1. ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
2. opinie właściwych organów
3. zgłoszone uwagi i wnioski;
4. wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone;
5. propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

II. 1 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Zakres „Prognozy oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" jest zgodny z art. 51 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz z wymaganiami nałożonymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie.

W prognozie zidentyfikowano i oceniono przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne poszczególnych zadań wyznaczonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025". Większość zidentyfikowanych negatywnych oddziaływań będzie chwilowa, odwracalna i ustanie po wykonaniu inwestycji.

W „Prognozie oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" stwierdzono, że w wyniku realizacji zadań określonych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko, a oddziaływanie będzie miało jedynie charakter lokalny.

II. 2 Opinia właściwych organów

II.2.1 Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie w piśmie z dnia 14 grudnia 2017 r., znak: WOO-III.410.657.2017.JD przedstawił opinię dotyczącą „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025". Organ stwierdził, iż dokument powinien zawierać regulacje wykluczające możliwość podejmowania działań naruszających przepisy odrębne dotyczące ochrony przyrody, w szczególności ochrony gatunkowej i w tym zakresie winien być uzupełniony.

W związku z powyższym „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" na stronie 74 został uzupełniony o informację, iż wszelkie działania mogące negatywnie oddziaływać na cele obszarów chronionych na terenie Gminy Miasto Marki powinny być prowadzone z zachowaniem racjonalnych zasad, umożliwiających zachowanie stanowisk, siedlisk i ostoi gatunków oraz z dostosowaniem sposobów i terminów realizacji do potrzeb ochrony tych gatunków.

II.2.2 Opinia Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie, pismem z dnia 6 grudnia 2017 roku, znak: ZS.9022.1943.2017 PK stwierdził, że projekt dokumentu pn. „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na

lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" uwzględnia wymagania, o których mowa w art. 14 ustawy Prawo ochrony środowiska. Przedłożony program diagnozuje aktualny stan środowiska naturalnego, wyznacza cele, których realizacja jest pożądana. Realizacja zamierzonych zadań nie będzie znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie stwierdził zbieżność programu z pozostałymi dokumentami nadrzędnymi i zaopiniował pozytywnie projekt.

II.2.3 Opinia Starosty Wołomińskiego

Starosta Wołomiński, na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, pismem z dnia 30 listopada 2017 roku znak WOŚ.602.10.2017.AS poinformował, iż działając w imieniu Zarządu Powiatu Wołomińskiego na podstawie uchwały Zarządu Powiatu Wołomińskiego nr V-3/2014 z dnia 29 grudnia 2014r., opiniuje pozytywnie „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025".

W przedmiotowym piśmie wskazano, iż w opracowaniu dokonano oceny stanu środowiska w gminie Marki i dokonano analizy możliwości wykonania działań mających na celu dążenie do ochrony zasobów przyrodniczych tego terenu oraz przedstawiono wskaźniki monitorowania realizacji ustaleń programu. Ponadto wskazano, iż dokument wskazuje spójność z aktualnym programem ochrony środowiska dla powiatu wołomińskiego.

II. 3 Zgłoszone uwagi i wnioski

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynął żaden wniosek od mieszkańców miasta z uwagami do projektu „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko programu ochrony środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025".

Zgłoszone przez organy uwagi i wraz z autopoprawkami zostały szczegółowo opisane poniżej.

LP.	ZAPIS W PROJEKCIE DOKUMENTU	ZGŁASZAJĄCY UWAGI I WNIOSKI	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA
1.	W rozdziale 2. Wykaz skrótów doprecyzowano wyjaśnienia następujących skrótów	Starostwo Powiatowe w Wołominie	Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Warszawie, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie, Wojewódzki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie
2.	W rozdziale 3. Streszczenie słowa w brzmieniu „Marki są gminą miejską, położoną w środkowej części województwa mazowieckiego, w południowo-wschodniej części powiatu wołomińskiego. Gmina Miasto Marki jest miastem stanowiącym część aglomeracji warszawskiej."		zastąpiono słowami „Marki są gminą miejską, położoną w środkowej części województwa mazowieckiego, w zachodniej części powiatu wołomińskiego. Gmina Miasto Marki jest miastem stanowiącym część aglomeracji warszawskiej, co oznacza, że leżą w bliskiej odległości od Warszawy i powiązane są z nią przestrzennie i funkcjonalnie."
3.	W rozdziale 3. Streszczenie sława w brzmieniu „Na terenie miasta występuje rezerwat przyrody – Horowe Bagno oraz pomniki przyrody."		zastąpiono słowami „Część obszaru miasta Marki położona jest w obrębie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Na terenie miasta występuje rezerwat przyrody – Horowe Bagno oraz pomniki przyrody."

LP.	ZAPIS W PROJEKCIE DOKUMENTU	ZGŁASZAJĄCY UWAGI I WNIOSKI	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA
4.	W rozdziale 4.1 Cel i zakres opracowania dodano zapis	Starostwo Powiatowe w Wołominie, autopoprawki	„Niniejszy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 – 2021 z perspektywą na lata 2022-2025" został wyłożony do wglądu w publicznym wykazie danych."
5.	W rozdziale 4.2. Struktura Programu i metodyka prac słowa w brzmieniu „...Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie (WIOŚ), Urzędu Miasta Marki, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie (WZMiUW), Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie (RZGW), Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (GDDKiA), Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska..."		zastąpiono słowami „...Głównego Urzędu Statystycznego, Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie, Urzędu Miasta Marki, Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Warszawie, Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie..."
6.	W rozdziale 4.2. Struktura Programu i metodyka prac słowa w brzmieniu wynikających z poprzedniego Programu Ochrony Środowiska oraz innych dokumentów programowych..."		zastąpiono słowami „...wynikających z poprzedniego Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Marki na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021 oraz innych dokumentów programowych..."
7.	W rozdziale 4.3. Spójność z dokumentami nadrzędnymi słowa w brzmieniu „ Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wołomińskiego"		zastąpiono słowami w brzmieniu „Programu Ochrony Środowiska dla gminy miasta Marki na lata 2014-2017 z perspektywą na lata 2018-2021"
8.	W rozdziale 4.4 Charakterystyka Gminy Miasto Marki Rycinę 1. Położenie Warszawskiego Obszaru Funkcjonalnego, do którego należy Gmina Miasto Marki na tle Obszaru Metropolitalnego Warszawy		zastąpiono Ryciną 2. Położenie Gminy Miasto Marki na tle Aglomeracji Warszawskiej
9.	W rozdziale 5.2 Zagrożenia hałasem przy tabeli 12 słowa w brzmieniu „Źródło: GDDKiA"		zastąpiono słowami „Źródło: GDDKiA, MZDW"
10.	W rozdziale 5.2 Zagrożenia hałasem firmę FRICTION S.A.		wykreślono
11.	W rozdziale 5.4 Gospodarowanie wodami słowa w brzmieniu „udostępniane przez KZGW"		zastąpiono słowami „udostępniane przez KZGW (www.isok.gov.pl)"
12.	W rozdziale 5.4 Gospodarowanie wodami słowa w brzmieniu „Działania zapobiegające powstawaniu powodzi oraz lokalnych podtopień prowadzi WZMiUW w Warszawie i należy do nich stały monitoring cieków."		zastąpiono słowami „Działania zapobiegające powstawaniu powodzi oraz lokalnych podtopień dotychczas prowadził WZMiUW w Warszawie i do nich należał stały monitoring cieków. Od 1 stycznia 2018 roku działania te przejmie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie."
13.	W rozdziale 5.6 Zasoby geologiczne słowa w brzmieniu „Według PIG i stanu na dzień 31.12.2016 r...."		zastąpiono słowami „Według Bilansu zasobów kopalin opracowanego corocznie przez PIG – PIB w Warszawie (stan na dzień 31.12.2016 r.)..."
14.	W rozdziale 5.9 Zasoby przyrodnicze Rycinę 31. Położenie form ochrony przyrody w Gminie Marki *Źródło: http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/*		zastąpiono Ryciną 31. Położenie form ochrony przyrody w Gminie Marki *Źródło: opracowanie własne*
15.	W rozdziale 6. Analiza SWOT w Tabeli 32. Analiza SWOT dla Gminy Miasto Marki słowa w brzmieniu „spalanie odpadów w przydomowych kotłowniach", „liczba mieszkańców deklarująca selektywne zbieranie odpadów", „liczba mieszkańców ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami", „odbiór i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest"		zastąpiono słowami „spalanie odpadów, paliw oraz surowców niskiej jakości w przydomowych kotłowniach", „wzrost liczby mieszkańców deklarujących selektywne zbieranie odpadów", „duży udział mieszkańców ujętych w gminnym systemie gospodarowania odpadami", „systematyczny odbiór i unieszkodliwianie wyrobów zawierających azbest"
16.	W rozdziale 8. Cele ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie dodano zapis	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie, autopoprawki	„Realizacja wyznaczonych zadań powinna odbywać się przy jednoczesnej ochronie najważniejszych walorów środowiskowych gminy. W granicach Gminy Miasto Marki występuje rezerwat przyrody Horowe Bagno, dla którego obowiązują przepisy art. 15 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 2134 ze zm.) oraz Warszawski Obszar Chronionego Krajobrazu, w którym obowiązują przepisy rozporządzenia Nr 3 z dnia 13 lutego 2007 r. w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

LP.	ZAPIS W PROJEKCIE DOKUMENTU	ZGŁASZAJĄCY UWAGI I WNIOSKI	SPOSÓB ROZSTRZYGNIĘCIA
			Obszar miasta podlega również zapisom Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016r., poz. 2183) oraz Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014., poz. 1409). Zgodnie z nimi na obszarach chronionych zabrania się podejmowania działań mogących prowadzić do zubożenia, niszczenia, płoszenia, niepokojenia, czy nieumyślnego zabijania i przemieszczania gatunków objętych ochroną. Projekt programu zakłada wykonanie zadań konserwacyjnych, renowacyjnych oraz modernizacyjnych. Prowadzone prace powinny uwzględniać wszystkie sposoby służące zachowaniu trwałości różnorodności biologicznej. Zgodnie z przepisami niektóre z zaplanowanych przedsięwzięć wymagać będą uzyskania zezwoleń właściwego organu, a także przeprowadzenia inwentaryzacji ornitologicznej, chiropterologicznej i entomologicznej. Ponadto wszelkie działania mogące negatywnie oddziaływać na cele obszarów chronionych na terenie Gminy Miasto Marki powinny być prowadzone z zachowaniem racjonalnych zasad, umożliwiających zachowanie stanowisk, siedlisk i ostoi gatunków oraz z dostosowaniem sposobów i terminów realizacji do potrzeb ochrony tych gatunków."
17.	W rozdziale 8. Cele ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie, w Tabeli 34. Cele, wskaźniki monitorowania, kierunki interwencji oraz zadania w pkt 26, 27, 29, 30, 32 słowa w brzmieniu „WZMiUW Oddział w Warszawie, Inspektorat w Wołominie"	Starostwo Powiatowe w Wołominie, autopoprawki	zastąpiono słowami „Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie"
18.	W rozdziale 8. Cele ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie, w Tabeli 34. Cele, wskaźniki monitorowania, kierunki interwencji oraz zadania w pkt 41 słowa w brzmieniu „Starosta Wołomiński"		zastąpiono słowami „Marszałek Województwa Mazowieckiego" i dodano „Urząd Marszałkowski w Warszawie"
19.	W rozdziale 8. Cele ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie, w Tabeli 36. Harmonogram zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem w pkt 8, 12, 17, 18 słowa w brzmieniu „WZMiUW" oraz „WZMiUW Oddział w Warszawie, Inspektorat w Wołominie"		zastąpiono słowami „Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie"
20.	W rozdziale 8. Cele ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie, w Tabeli 36. Harmonogram zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem w pkt 22 słowa w brzmieniu „„Starosta Wołomiński"		zastąpiono słowami „Marszałek Województwa Mazowieckiego"
21.	W rozdziale 9. System realizacji programu ochrony środowiska słowa w brzmieniu „Projekt POŚ zostanie skierowany do zaopiniowania przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego."		zastąpiono słowami „Projekt POŚ poddany został strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko i zostanie skierowany do zaopiniowania przez Zarząd Powiatu Wołomińskiego."
22.	W rozdziale 9. System realizacji programu ochrony środowiska w Tabeli 38. Wskaźniki efektywności Programu Ochrony Środowiska		dodano nowe wskaźniki w sposób przedstawiony poniżej

Ścieki odprowadzone ogółem	dam^3	0	48	64
Ścieki odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	dam^3	0	40	56
Długość czynnej sieci gazowej	m	184 726	189 901	191 928
Długość czynnej sieci przesyłowej	m	6 239	6 239	6 239
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m	178 487	183 662	185 689
Czynne przyłącza do budynków	szt.	4 258	4 048	4 276
Odbiorcy gazu	gosp.	2 175	2 231	2 309
Zużycie gazu	tys. m^3	2 587,2	2 716,7	2 958,9

II. 4 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Biorąc pod uwagę lokalny i regionalny charakter możliwych do wystąpienia oddziaływań na środowisko, a także położenie Gminy Miasto Marki, należy stwierdzić, że realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025" nie będzie skutkowała możliwością wystąpienia oddziaływań transgranicznych, wobec czego dokument ten nie musi być poddawany procedurze transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

II. 5 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Odpowiedzialność w zakresie realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" spoczywa na Burmistrzu Miasta Marki.

Nadrzędną zasadą niniejszego opracowania jest realizacja wyznaczonych zadań. W procesie wdrażania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" biorą udział następujące grupy podmiotów:

- podmioty uczestniczące w organizacji i zarządzaniu Programem,
- podmioty realizujące wyznaczone zadania, w tym podmioty korzystające ze środowiska,
- podmioty kontrolujące przebieg realizacji i efekty Programu,
- społeczność gminy.

W cyklach czteroletnich będzie oceniany stopień realizacji przyjętych celów ekologicznych i działań. Ocena ta będzie bazą do ewentualnej korekty celów i strategii ich realizacji. Taka procedura pozwoli na spełnienie wymagań zapisanych w ustawie Prawo ochrony środowiska.

Niezbędna jest współpraca pomiędzy wszystkimi jednostkami uczestniczącymi w realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025". Burmistrz współpracuje z organami administracji rządowej i samorządowej szczebla powiatowego, a także z instytucjami (m. in. WIOŚ, RDOŚ, GDOŚ, PWIS) w dyspozycji, których znajdują się odpowiednie instrumenty np. prawne, finansowe.

Proces wdrażania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" wymaga stałego monitoringu. Najważniejszym jego elementem jest ocena realizacji zadań z punktu widzenia osiągnięcia założonych celów. Okresowej ocenie i analizie należy poddawać: stopień realizacji przedsięwzięć i zadań, poziom wykonania przyjętych celów, rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami a ich realizacją, przyczyny ww. rozbieżności.

Na potrzeby przeprowadzania oceny realizacji poszczególnych celów i zadań przedstawionych w harmonogramie zaproponowano wykorzystanie wskaźników przedstawionych w tabeli nr 1.

Tabela 1.Wskaźniki monitorowania programu

Wskaźnik	Jednostka
Długość sieci wodociągowej	km
Podłączenia sieci wodociągowej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuka

Wskaźnik	Jednostka
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej*	osoba
Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności*	%
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam^3
Zużycie wody na jednego mieszkańca*	m^3/rok
Długość sieci kanalizacyjnej	km
Podłączenia sieci kanalizacyjnej prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuka
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej*	osoba
Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności*	%
Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków*	osoba
Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków	sztuk
Zbiorniki bezodpływowe (czynne i nieczynne)	sztuk
Ścieki odprowadzone ogółem	dam3
Ścieki odprowadzone do sieci kanalizacyjnej	dam3
Długość czynnej sieci gazowej	m
Długość czynnej sieci przesyłowej	m
Długość czynnej sieci rozdzielczej	m
Czynne przyłącza do budynków	szt.
Odbiorcy gazu	gosp.
Zużycie gazu	tys. m^3
Odpady komunalne zmieszane zebrane w ciągu roku	ton
Liczba zlikwidowanych "dzikich" wysypisk, w tym wysypisk na terenach leśnych	sztuka
Wskaźnik lesistości	%
Powierzchnia gruntów leśnych (w tym lasów)	ha
Powierzchnia lasów	ha
Powierzchnia obszarów prawnie chronionych	ha
Rezerwaty przyrody	ha
Obszary chronionego krajobrazu	ha
Pomniki przyrody	sztuka
Tereny zieleni - parki spacerowo - wypoczynkowe	ha
Tereny zieleni - zieleńce	ha
Zieleń uliczna	ha
Tereny zieleni osiedlowej	ha

Źródło: Opracowanie własne

Zgodnie z artykułem art. 18 ustawy Prawo Ochrony Środowiska po dwóch latach obowiązywania „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 – 2025" zostanie sporządzony raport stanu realizacji programu, który następnie zostanie przedstawiony radzie gminy. W raporcie zostanie dokonana ewaluacja realizowanych zadań i poziomu osiągnięcia przyjętych wskaźników. Przed końcem obowiązywania programu ochrony środowiska wymagane jest opracowanie kolejnej aktualizacji. Aktualizacja programu ochrony środowiska nie może następować po upływie okresu jego obowiązywania. W tabeli nr 2 przedstawiono harmonogram monitoringu realizacji programu.

Tabela 2. Harmonogram monitoringu realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Miasto Marki na lata 2018 - 2021 z perspektywą na lata 2022 - 2025"

Podejmowane działania	2018	2019	2020	2021
Monitoring stanu środowiska	+	+	+	+
Monitoring programowy – raport z realizacji programu		+		+
Aktualizacja programu				+

Źródło: Opracowanie własne

z up. BURMISTRZA
Zbigniew Zalas
Zastępca Burmistrza

INSPEKTOR
Ewelina Rutkowska